



ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Vojtěcha Šimíčka (soudce zpravodaj), soudkyně Michaely Bejčkové a soudce Ondřeje Mrákoty v právní věci žalobce: **J. K.**, zastoupený advokátem Mgr. Jakubem Kutílkem, Tylova 837, Pelhřimov, proti žalovanému: **Krajský úřad Kraje Vysočina**, Žižkova 57, Jihlava, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 3. 9. 2024, čj. KUJI 80438/2024, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 19. 2. 2025, čj. 65 A 3/2024-41,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á**.
- II. Žádný z účastníků **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

1. Vymezení věci

[1] Žalovaný rozhodnutím ze dne 3. 9. 2024 zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí Městského úřadu Pelhřimov (*městský úřad*), kterým byla podle § 100 odst. 6 správního řádu zamítnuta žádost o obnovu řízení vedeného u Městského úřadu Pelhřimov pod sp. zn. MPe/OVV/707/2023. V tomto řízení bylo pravomocně rozhodnuto o odnětí řídičského oprávnění skupin AM, B1 a B na dobu neurčitou z důvodu, že žalobce pozbyl způsobilost k řízení motorových vozidel. Rozhodnutí žalovaného žalobce napadl u Krajského soudu v Českých Budějovicích, který žalobu zamítl.

2. Kasační stížnost a vyjádření žalovaného

[2] Žalobce (*stěžovatel*) se proti rozsudku krajského soudu brání kasační stížností podle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s., tedy pro nezákonnost spočívající v nesprávném posouzení právní otázky, pro vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, a konečně pro nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku.

[3] Stěžovatel namítá, že krajský soud měl napadená správní rozhodnutí zrušit pro nesrozumitelnost a rozporuplnost. Návrh na obnovu řízení prý podal včas, neboť pouhá vědomost o existenci rozhodnutí o odnětí řidičského oprávnění nemůže sama o sobě vyvolat běh subjektivní lhůty pro podání návrhu na obnovu řízení. Lhůta k podání návrhu začala běžet až dnem, kdy se dozvěděl, z jakého důvodu mu bylo oprávnění k řízení odebráno. O tomto důvodu se přitom dozvěděl teprve dne 16. 5. 2024 při nahlížení do spisu. Krajský soud tak dospěl ke správnému závěru, že rozhodnutí správních orgánů je stiženo vadou, neboť návrh na obnovu řízení posoudily jako opožděný. Zároveň ale pochybil, protože včasné podání návrhu dovodil pouze ohledně odnětí oprávnění, nikoli však co do pochybení při doručování písemností. Běh subjektivní lhůty však údajně nemůže ovlivnit soudem nezákonně doplněná skutečnost, že dne 11. 2. 2024 poprvé zpochybnil pravost podpisu na doručence. Stěžovatel proto tvrdí, že napadený rozsudek je nesrozumitelný, neboť krajský soud sice návrh na obnovu řízení posoudil jako včasný, nicméně přesto žalobu zamítl. Rozsudek je tak založen na protichůdných hodnoceních skutkového stavu.

[4] Stěžovatel nesouhlasí ani s tím, jak krajský soud posoudil lékařský posudek ze dne 4. 1. 2023. Tento lékařský posudek byl v době návrhu na obnovu řízení platný a současně nebyl obsažen ve spisové dokumentaci a představuje tak dříve neznámý důkaz podle § 100 odst. 1 písm. a) správního řádu. Není správný závěr krajského soudu, že žádný lékařský posudek, který byl vyhotoven dříve, než byla stěžovateli uložena povinnost podrobit se novému přezkoumání zdravotního stavu, nemůže zvrátit právní fikci, která nastala z důvodu, že se ve stanovené lhůtě nedostavil k přezkoumání zdravotního stavu ve smyslu § 96 odst. 5 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích (*zákon o silničním provozu*).

[5] Stěžovatel má rovněž za to, že krajský soud pochybil při posuzování pravosti podpisu na doručence a návrhu na vyhotovení znaleckého posudku. Rozsudek NSS ze dne 24. 6. 2021, čj. 9 As 109/2021-28, na který krajský soud odkázal, totiž řeší situaci, kdy správní orgány srovnáním podpisů dospěly k závěru, že posuzované podpisy jsou si natolik podobné, že jejich podobnost dokáže dovodit i laik, a proto znalecký posudek vyhotovit nenechaly. To však nelze vztáhnout na nyní posuzovanou věc, neboť žádnou takovou úvahu správní orgány neprovedly. Stěžovatel rovněž namítá, že při doručování písemností nebylo provedeno náležité ztotožnění adresáta. Proto připomíná, že při doručování do vlastních rukou je předpokladem ztotožnění adresáta podle čísla občanského průkazu. Pokud ale Česká pošta, stěžovateli nesdělila číslo občanského průkazu, nelze mít za prokázané tvrzení městského úřadu, že písemnosti byly doručeny. Po stěžovateli tak nelze ani spravedlivě požadovat, aby sám doložil znalecký posudek z oboru písmoznalectví prokazující, že podpisy na doručenkách nejsou jeho. Co do povahy doručenek a pravdivosti údajů na nich uvedených stěžovatel s odkazem na judikaturu civilních soudů připomíná, že jsou to správní orgány, které nesou důkazní břemeno ohledně pravosti podpisu. Rozlišení veřejných a soukromých listin má význam nejen pro dokazování v civilním procesu, a proto lze i ve správním řízení analogicky použít soukromoprávní úpravu veřejných a soukromých listin. Krajský soud tak nesprávně otočil důkazní břemeno v neprospěch stěžovatele.

[6] *Žalovaný* se ztotožňuje se závěry krajského soudu a navrhuje, aby NSS kasační stížnost zamítl.

3. Posouzení věci NSS

pokračování

[7] NSS se nejdříve zabýval tvrzenou nepřezkoumatelností rozsudku krajského soudu, jelikož z logiky věci jen u přezkoumatelného rozhodnutí soudu může být hodnocena jeho zákonnost, tedy správnost posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení.

[8] Podle judikatury NSS se za nepřezkoumatelné rozhodnutí považuje až takové rozhodnutí, z něhož není zřejmé, jaké skutečnosti považuje soud za rozhodné, popř. na jakých úvahách své rozhodnutí založil. Nepřezkoumatelností pro nesrozumitelnost pak trpí takové rozhodnutí, které postrádá základní náležitosti nebo z něho není seznatelné, jakým způsobem soud o žalobě rozhodl.

[9] Z napadeného rozsudku je ale zřejmé, jaké skutečnosti považoval krajský soud za rozhodné a jakými úvahami se řídil. Krajský soud se dostatečně vypořádal se všemi žalobními body a náležitě odůvodnil, proč dospěl k závěru, že počátek subjektivní lhůty k podání návrhu na obnovu řízení co do doručování písemností stanovil ke dni 11. 2. 2024. Z napadeného rozsudku je rovněž seznatelné, že se stěžovatel dozvěděl o důvodu odnětí řidičského oprávnění až nahlížením do spisu, a proto krajský soud počátek subjektivní lhůty pro předložení lékařského posudku ze dne 4. 1. 2023 stanovil až ke dni 16. 5. 2024. Krajský soud se zabýval také tím, zda lékařský posudek ze dne 4. 1. 2023 může odůvodnit jiné řešení otázky, jež byla předmětem původního rozhodování, přičemž dospěl k závěru, že nikoli. Stěžovatel se po nově zahájeném řízení o odnětí řidičského oprávnění nepodrobil přezkumu zdravotní způsobilosti podle § 96 odst. 4 zákona o silničním provozu, a proto se podle § 96 odst. 5 stejného zákona považuje za zdravotně nezpůsobilého. Krajský soud nepominul ani žalobní námitku co do pochybení při doručování písemností a návrhu na ustanovení znalce, přičemž vyhodnotil, že stěžovatel neunesl břemeno tvrzení.

[10] Lze tak učinit dílčí závěr, že rozsudek krajského soudu je přezkoumatelný, a proto NSS přistoupil k jeho věcnému přezkumu. NSS přitom připomíná, že předmětem přezkumu je rozsudek o nepovolení obnovy řízení. Soud proto může přezkoumávat pouze naplnění podmínek pro povolení obnovy řízení.

[11] Obnova řízení představuje mimořádný opravný prostředek, jehož předmětem není přezkum zákonnosti a náležitého odůvodnění původního rozhodnutí, ale otázka, zda nové skutečnosti nebo dříve neznámé důkazy ve spojení s důkazy již provedenými mohou odůvodnit jiné, pro účastníka příznivější rozhodnutí, než které bylo dříve vydáno (srov. rozsudek NSS ze dne 8. 2. 2023, čj. 1 As 219/2022-47 nebo nález Ústavního soudu ze dne 29. 7. 2010, sp. zn. III. ÚS 3386/09).

[12] Správní orgán je podle § 100 odst. 1 písm. a) správního řádu povinen nejdříve zkoumat, zda jsou splněny podmínky pro obnovu řízení: 1) uplatnění dříve neznámých skutečností nebo důkazů, které existovaly v době původního řízení; 2) účastník, kterému jsou ku prospěchu, je nemohl v původním řízení uplatnit; 3) tyto důkazy a skutečnosti mohou odůvodnit jiné řešení otázky, jež byla předmětem rozhodování. Není-li některá z těchto podmínek splněna, správní orgán se jinými námitkami nezabývá a návrh na povolení obnovy zamítne (srov. rozsudky NSS ze dne 20. 4. 2010, čj. 2 As 22/2009-83, nebo ze dne 5. 12. 2024, čj. 1 As 142/2024-31).

[13] Stěžovatel předně namítá, že nevěděl o řízení o odnětí řidičského oprávnění, neboť mu nebyly doručeny žádné písemnosti. Krajský soud se údajně dostatečně nevypořádal s námitkou pochybného podpisu na doručence, ani s návrhem na vypracování znaleckého posudku. Stěžovatel připomíná, že doručenka má povahu soukromé listiny, a proto leží

důkazní břemeno ohledně řádného doručování a pravosti podpisu na doručence na správním orgánu. Po stěžovateli tak nelze ani spravedlivě požadovat, aby sám nechal vypracovat znalecký posudek z oboru písmoznalectví. Jelikož Česká pošta nedoložila číslo občanského průkazu osoby, která se na doručence podepsala, nebylo ve správním řízení prokázáno, kdo skutečně písemnosti převzal, a správní orgány tak měly správně řízení obnovit.

[14] NSS konstatuje, že krajský soud shodně se žalovaným vyhodnotil, že stěžovatel návrh na obnovu řízení co do pravosti podpisů na doručenkách podal opožděně. S tímto závěrem se zdejší soud ztotožňuje. Podle § 100 odst. 2 správního řádu platí, že 3měsíční subjektivní lhůta k podání návrhu na obnovu řízení počíná běžet ode dne, kdy se účastník dozví o důvodu obnovy řízení. Ze správního spisu vyplývá, že se stěžovatel, jako osoba podezřelá ze spáchání přestupku ze dne 31. 1. 2024, dostavil dne 11. 2. 2024 k podání vysvětlení. V rámci vysvětlení se mimo jiné vyjádřil k rozhodnutí o odnětí oprávnění k řízení motorových vozidel, přičemž uvedl, že *„o tom, že mi byla správním orgánem, tedy Městským úřadem v Pelhřimově, odborem vnitřních věcí, pod č.j. MPE/OVV/707/2023-4 odejmuta na dobu neurčitou řidičská oprávnění, nevím. Podpis na dodejce je takový prapodivný, nevím, jestli je můj. O tom, že by vůči mně mělo být vedeno nějaké podobné správní řízení, nevím, nevybavuji si. V roce 2019 mi bylo řidičské oprávnění odebráno ze zdravotních důvodů, omdlel jsem. Z jakého důvodu by mi mělo být odebráno v roce 2023 si nejsem vědom.“* Ze spisového materiálu je tedy zjevné, že stěžovatel pravost podpisu na doručence zpochybnil již dne 11. 2. 2024, kdy byl v souvislosti se spácháním přestupku informován o tom, že mu bylo správním rozhodnutím odňato oprávnění k řízení motorových vozidel. Krajský soud proto počátek subjektivní lhůty pro podání návrhu na obnovu řízení stanovil správně již na 11. 2. 2024 a stěžovateli tak lhůta k podání návrhu uplynula dne 11. 5. 2024, resp. v pondělí 13. 5. 2024. Stěžovatel však návrh podal až dne 22. 5. 2024.

[15] Ačkoliv se NSS ztotožňuje se závěrem krajského soudu o opožděném podání návrhu na obnovu řízení co do pochybení při doručování a pravosti podpisu na doručence, posouzení této námítky může mít vliv na vypořádání dalších námitek stěžovatele. Proto se jí zdejší soud shodně jako krajský soud dále zabýval.

[16] Stěžovatel správně poukazuje na skutečnost, že doručenky mají povahu soukromé listiny. Ze zákona č. 29/2000 Sb., o poštovních službách, vyplývá, že pošta již není úřadem, ale subjektem poskytujícím služby na ekonomickém základě. Povahu veřejné listiny přitom doručenkám nepřisuzuje správní řád ani jiný právní předpis (k tomu např. rozsudek NSS ze dne 14. 7. 2017, čj. 5 As 242/2016-27), což ostatně nezpochybňuje ani krajský soud.

[17] Zdejší soud se též opakovaně zabýval prokazováním správnosti údajů uvedených na doručence a způsobem jejich popření. Pro doručenky jako soukromé listiny neplatí presumpce pravdivosti, a tedy *„stačí věrohodné popření její správnosti druhým účastníkem, aby nastoupila důkazní povinnost a důkazní břemeno toho účastníka, který tvrdil skutečnosti, jež měly být takovou listinou prokázány“* (srov. rozsudky NSS ze dne 6. 6. 2023, čj. 7 As 56/2023-43, nebo ze dne 14. 7. 2017, čj. 5 As 242/2016-27). Současně ale platí, že účastník řízení musí doručení písemnosti zpochybnit. Sám tak musí unést břemeno tvrzení a předejít takové skutkové okolnosti, které jsou způsobitelné doručení a údaje uvedené na doručence zpochybnit tak, aby vytvořily jinou věrohodnou verzi reality, podle které nemohou údaje uvedené na doručence odpovídat skutečnosti (rozsudek NSS ze dne 7. 2. 2012, čj. 8 As 97/2011-38). Tím může být například tvrzení, že se v době doručování nenacházel na adrese určené pro doručování a doručenku tak nemohl podepsat

pokračování

a zásilku převzít (srov. rozsudky NSS ze dne 31. 3. 2010, čj. 9 As 65/2009-61, nebo ze dne 7. 2. 2012, čj. 8 As 97/2011-38).

[18] Stěžovatel však žádné takové skutečnosti nenastínil a netvrdil ani žádné okolnosti, které by vyvolaly pochybnost o řádném doručení. Pouze uvedl, že podpis na doručence nemusí být jeho, neboť se mu jeví jako „*prapodivný*.“ Strohá a nekonkrétní tvrzení však nepostačují ke zvrácení důkazní síly doručenky ani přenesení důkazního břemene na správní orgán. Pokud stěžovatel nepředestřel další skutečnosti, nelze z tvrzení o „*prapodivném* podpisu“ dovodit, že doručenkou nepodepsal. NSS se proto ztotožňuje rovněž se závěrem krajského soudu, že ustanovení znalce z oboru písmoznalectví je v nyní posuzované věci nadbytečné. Dokazovat lze pouze konkrétní tvrzení, které však stěžovatel nepředestřel a údaje uvedené na doručence dostatečně nezpochybnil. Jelikož stěžovatel neunesl břemeno tvrzení, nebylo povinností krajského soudu znalce ustanovit.

[19] Nelze přisvědčit ani námitce, že tvrzení správních orgánů co do doručování písemností zůstávají neprokázaná, neboť Česká pošta nedoložila číslo občanského průkazu osoby, která písemnost převzala. I touto otázkou se zdejší soud již dříve zabýval, a to v rozsudku ze dne 14. 7. 2017, čj. 5 As 242/2016-27, ve kterém konstatoval, že skutečnost, že doručitel na doručence neuvedl číslo občanského průkazu osoby, která písemnost převzala, neprokazuje, že ji převzala osoba odlišná od adresáta. Ze správního řádu přitom doručiteli plyne pouze povinnost doručit osobě předepsaným způsobem podle § 19 až § 26 správního řádu. Podle § 19 odst. 8 je doručovatel oprávněn zjišťovat totožnost adresáta a osob, které jsou za něj oprávněny písemnosti převzít. Tyto osoby jsou pak povinny na výzvu doručitele předložit průkaz totožnosti. Z uvedeného předpisu ale nevyplývá, že by doručitel byl povinen na doručence číslo občanského průkazu vyznačit.

[20] S výše uvedeným posouzením pak souvisí námitka stěžovatele, že se správní orgány dostatečně nevypořádaly s lékařským posudkem ze dne 4. 1. 2023, který prokazuje, že je zdravotně způsobilý k řízení motorových vozidel. Kdyby totiž bylo stěžovateli řádně doručeno, mohl by jej v řízení jako důkaz předložit.

[21] NSS se ztotožňuje se závěrem krajského soudu, který korigoval rozhodnutí správních orgánů co do včasného podání návrhu na obnovu řízení ve vztahu k lékařskému posudku ze dne 4. 1. 2023. Byť stěžovatel zpochybnil pravost podpisu uvedeného na doručence již dne 11. 2. 2024, o důvodu odnětí řidičského oprávnění se mohl dozvědět až později, při nahlížení do spisu dne 16. 5. 2024. Krajský soud tak správně vyhodnotil, že návrh na obnovu řízení ze dne 22. 5. 2024 byl s ohledem na seznámení se s důvodem odnětí oprávnění podán včasně.

[22] Ze správního spisu vyplývá, že stěžovatel lékařský posudek ze dne 4. 1. 2023 předložil jako důkaz o své zdravotní způsobilosti již v řízení před městským úřadem vedeným pod sp. zn. MPe/OVV/1978/2022. Městský úřad následně řízení usnesením ze dne 5. 1. 2023 zastavil. Nyní posuzovaná věc se však týká obnovy řízení, které bylo zahájeno na podnět Nemocnice Pelhřimov ze dne 28. 3. 2023, ze kterého se podává, že stěžovatel není zdravotně způsobilý k řízení motorových vozidel. Městský úřad proto dne 30. 3. 2023 znovu zahájil řízení o odnětí řidičského oprávnění a současně stěžovatele vyzval, aby se ve lhůtě 20 dnů od doručení usnesení podrobil přezkumu zdravotní způsobilosti k řízení motorových vozidel.

[23] Povinnost držitele řidičského oprávnění podrobit se přezkoumání zdravotní způsobilosti vyplývá z § 96 odst. 4 zákona o silničním provozu. Podle odst. 5 stejného ustanovení platí, že „*nepodrobí-li se držitel řidičského oprávnění bez závažného důvodu přezkoumání zdravotní způsobilosti ve stanovené lhůtě ani ve lhůtě náhradní, považuje se za zdravotně nezpůsobilého k řízení motorových vozidel.*“ Stěžovatel byl tak po zahájení řízení povinen podrobit se novému přezkumu zdravotní způsobilosti. Na základě výše uvedeného krajský soud shodně se žalovaným vyhodnotil, že k posudku zdravotního stavu vydanému před datem zahájení řízení nelze přihlížet. Jak tedy krajský soud správně stanovil, lékařský posudek ze dne 4. 1. 2023 nemůže mít vliv na řešení otázky v řízení, o jehož obnovu se jedná. Tento závěr považuje NSS za logický a přesvědčivý.

[24] Zdejší soud uzavírá, že stěžovatel návrh na obnovu řízení co do pochybení při doručování podal opožděně. Ve vztahu k lékařskému posudku ze dne 4. 1. 2023 pak nenaplnil třetí podmínku pro obnovu řízení, neboť tento posudek nemůže mít vliv na řešení otázky, která byla předmětem rozhodování.

4. Závěr

[25] NSS konstatuje, že krajský soud žalobu stěžovatele zamítl v souladu se zákonnou úpravou a ustálenou judikaturou. Proto kasační stížnost zamítl jako nedůvodnou podle § 110 odst. 1 s. ř. s.

[26] O náhradě nákladů řízení zdejší soud rozhodl podle § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl v posuzované věci úspěch, proto mu právo na náhradu nákladů nenáleží. Žalovanému, který byl ve věci úspěšný, žádné náklady nad rámec jeho úřední činnosti nevznikly.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 23. května 2025

Vojtěch Šimíček
předseda senátu